

Csaba László: 2008-ban eltérünk a konvergencia programtól

2007. október 29. hétfő 08:34:43

A kormány a költségvetési törvény benyújtásakor azt prognosztizálja, hogy a gazdasági növekedés jövőre 2,8 százalékos ütemű, míg a deficit aránya GDP-re vetítve mindössze 4,1 százalék lesz. Csaba László, a Közép-európai Egyetem tanára ezzel szemben úgy véli, hogy a kormány tervei sok esetben csak jámbor óhajok. Sőt az is megállapítható, hogy a gazdaság letért a konvergencia programban vállalt kötelezettségektől – szögezte le az Mfor.hu-nak nyilatkozva a neves közgazdász.

Kétkedik a költségvetésben Csaba László

A jövő évi költségvetés keretszámái nagyon bizonytalanul vannak megtervezve, amire már az Állami Számvevőszék is felhívta a figyelmet - mondta Csaba László. Három, vagy négy bizonytalansági tényező is található a Pénzügyminisztérium elképzeléseiben.

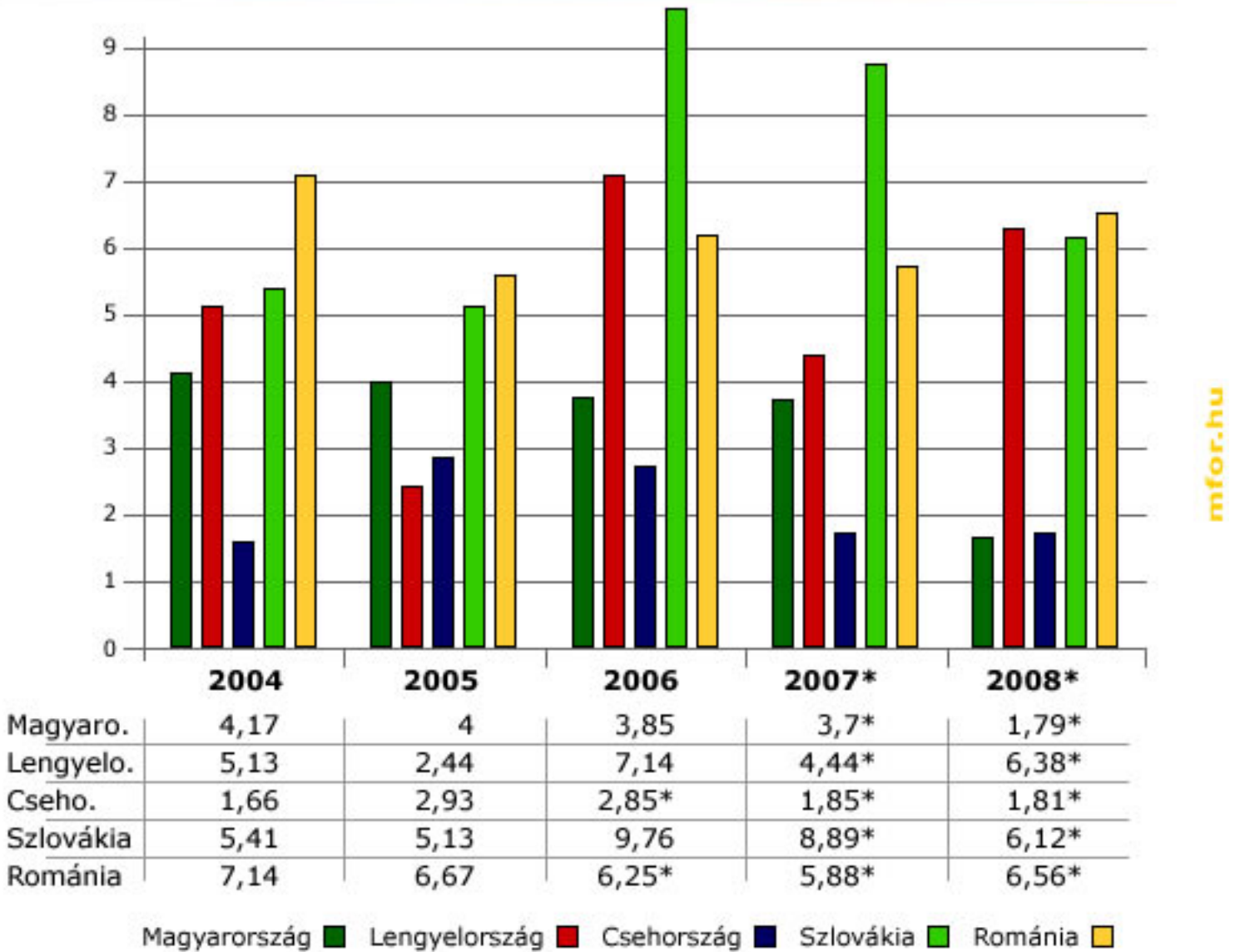
Alacsony a gazdasági növekedés

Az egyik fő gond az, hogy túltervezik a 2008-ra várható gazdasági növekedést. A kormány előrejelzése szerint 2,8 százalékos GDP bővülés várható. Ismeretes ugyanakkor, hogy a legutóbbi negyedévben a növekedés üteme már 1,2 százalékosra mérséklődött. Igaz, a következő negyedévben kiesnek a bázisból egyes lefelé ható tételek, de akkor is túlzás arra számítani, hogy jövőre gyorsul a gazdaság. Csaba László szerint reálisabb lenne a jelenlegi alacsony ütemmel tervezni.

A szakember szerint a GDP bővülés nem lesz 2 százaléknál nagyobb, ami nominálisan is alacsony. Összehasonlítva a versenytársaink növekedésével, például Szlovákia 9 százalékos bővülésével, vagy a lengyelek és románok 6-7 százalékos eredményével,

pedig aggasztó. Feszültség forrás lehet az is, hogy a tapasztalatok szerint a 2 százalék körüli GDP növekedést a lakosság stagnálásként éli meg. A középosztály ekkora növekedés mellett nem jut előrébb, ahhoz pedig, hogy az alsó harmad is érezzen valamit legalább 6 százalékos növekedésre van szükség.

A GDP növekedése Közép-Kelet-Európában, százalékban kifejezve

*előrejelzés

Forrás: Eurostat

A második kritikus pont az, hogy a költségvetés bevételeit nem igazítják hozzá a csökkenő inflációhoz. Ismeretes, hogy a költségvetésnek kedvező, ha nő az infláció, hiszen a kiadások eredeti áron valósulnak meg, míg a bevételek már inflációval növeltek. Csökkenő infláció esetében fordított hatások tapasztalhatók. Az idén a bevételi oldal azért javult jobban a vártnál, mert az infláció magasabb volt a tervezetnél. Jövőre 4,5-5 százalékos pénzromlás prognosztizálható, amely mindenképp kevesebb az idei 7,6-

7,7 százaléknál, ez azonban az előzetes tervek ellenében hat majd.

Optimista bevételi tervek

Harmadik probléma az ingatlanadó, és az ebből származó bevételekkel már számolnak, miközben feltehetően komoly összeg nem fog befolyjni az államkasszába. Valós bevételeket az ingatlanadó a luxusadóhoz hasonlóan nem fog hozni, de a Pénzügyminisztérium mégis bekönyveli az ebből várható 400 milliárd forintot, és közben úgy tesznek, mintha biztosan befolyyna ez az összeg. Az elképzelés az, hogy az önkormányzatok majd beszedik saját maguknak ezt a 400 milliárdot. De nem kell hozzá jósnak lenni, hogy ez nem fog megtörténni, és akkor ez az összeg hiányozni fog az államháztartásból, véli Csaba László.

További bizonytalanságot okoznak azok a tételek, amelyeket a kiadási oldalon kíván a kormány megtakarítani. Az egyoldalú és minden egyeztetés nélküli kiadás csökkentésnek korlátai vannak. Amíg a törvényekben benne vannak a kiadásokat megalapozó ígérek, addig nem lehet azt mondani, hogy nem adok pénzt egy kórháznak, vagy egy iskolának. Ami pedig a nyugdíjreform keretében zajlik, annak nem lesz érezhető hatása a következő négy-öt évben. A szigorítások csak azokat érintik, akik most kezdenek nyugdíjba vonulni, hiszen a jövőben több évet kell majd ledolgozni és nehezebb lesz a rokkantsítás, és a korengedmény lehetősége is szűkül.

Összefoglalva kijelenthető, hogy a kiadások megmaradtak és nem lesznek kisebbek az ideinél. A bevételeknél ugyanakkor elapadnak azok az egyszeri tételek, amik az idén segítették a büdzsét. Ilyen feltételek mellett csupán csak jámbor óhaj azt várni, hogy a költségvetés egyensúlya önmagától javul. Államháztartási hiány vélhetően magasabb lesz a tervezett 4,1 százalékos szintnél. Többen azt állítják, hogy igazából nem is a 2008-as évvel lesznek problémák, hanem a 2009-essel, amely már lényegében választási év. Csaba László szerint azonban már a 2008-as év sem azon a pályán fog haladni, amire a kormány a konvergencia programban ígéretet tett.

Varga M. István